

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Doctrinale

Alexander <de Villa Dei>

[Straßburg], 19. Juli 1490

Quarta declinatio

[urn:nbn:de:bsz:31-290421](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-290421)

Quarta declinatio

Proceres. Simpler expositū est s̄. **Proceres** dicunt nobiles. Item d̄ h̄ procer
hec p̄ceris. s̄ raro inuenit̄ h̄c singularē n̄ic̄. Procerus a ū. adiectiū. i.
long⁹ ⁊ formosus. vñ⁹. Est procer⁹ vere procerū corp⁹ h̄c. **Ales** sub-
stantiū generis feminini ē idem q̄ auis. sed ales adiectiū cōis generis ē
idem q̄ velox. Inversus. Ales cōe velox est hec auis ales. Item ales po-
nitur q̄q̄ p̄ iohanne euangelista. Et ponit̄ differētia inter ales ab alo
is ere. weiden. ⁊ ales nomē. vñ⁹. Non plus corp⁹ ales rō iubet hoc pius
ales. Item **Pospus** expositū est. **Nota** q̄ tertia declinatio in omib⁹
generib⁹ reperit̄. vñ⁹. Omnia dat genera tibi declinatio fina. Dic doctor. do-
ctrix hec. neut⁹ dogma. sacerdos. Dat tibi cōe. vult om̄ie legēs. ep̄ycenū
Passer. ⁊ in genere dubio vult margo locari

De quarta declinatōe **Q**uarta dat us r̄cō: dabit⁹ s̄ n̄ nisi neutro
declinatio .i. n̄cō .i. n̄cō .i. generi:
variabilis .i. pl̄m num̄ez

Unō mutabis donec plurale videbis

Dicit q̄ nomē q̄rte declinatōis h̄z us in n̄cō. vt fruct⁹ man⁹. Et h̄z
aliq̄n v. ⁊ h̄ solū in noib⁹ neutri q̄. q̄ i singulari n̄cō nō mutat̄. s̄ manēt
indeclinabilia s̄ u. donec deueniat̄ ad num̄ez pl̄ez i q̄ variat̄ p̄ oēs casus.
vt cornu genu r̄c.

Us ḡt̄is habet: s̄z tertius vi tibi prebet

Dicit q̄ ḡt̄is nois q̄rte declinatōis h̄z us. ⁊ d̄t̄is h̄z vi. vt fruct⁹ fru-
ctus fructu. ⁊ sic d̄ alijs. Et h̄z ornat⁹ ⁊ tumul⁹ iueniat̄ h̄c i in ḡt̄o h̄ so-
lū ē fin̄ antiquā gr̄maticā q̄ nō est n̄c̄ t̄pis limitada. **Con̄.** fin̄ nouā
gr̄maticā nō q̄rte declinatōis nō h̄z us in ḡt̄o s̄ at̄is. vt v̄z̄a vest̄ r̄atis
Solo ista reḡla intelligit̄ de noie ⁊ nō de p̄noie. mō vest̄ r̄as est p̄nomē
quarte declinatōis

Um quarto dabit⁹: quintus recto simulatur

Dic q̄ act̄is nois q̄rte declinatōis h̄z um. ⁊ v̄t̄is ē silis n̄cō vt fruct⁹
fructu fructu declia h̄ nomē prudenter

Us sext⁹ retinet: s̄z flecte domū sapienter

Dicit q̄ ab̄ct̄is h̄z u. vt fructu. s̄ flecte. i. declia sapient̄ domū h̄ nomē
qd̄ p̄tim est sede declinatōis. ⁊ p̄tim q̄rte declinatōis.

Quimo plurali dabis us binos sociado

Neutra notare decet: ḡt̄is ū tibi p̄bet

Quarta declinatio

¶ Dicitur quod natus et actus et virtus plus numeri nominis quarta declinationis sunt usque
ut fructus manus. Sed decet nomen nominis neutri generis quod illa sunt a. ut cornua ge-
nera. Sicut habet uisus. ut fructus cornuum

Habentque datus ibus sextusque sed excipiemus
i. casus ut casibus i. ablativus degenem?
i. retinet illa nomina.

An te bus u servant ficus tribus arcus acusque
Artus cum veribus portus partusque lacusque
Et specus et quercus illis penus associem?

¶ Dicitur quod datus et ablativus nominis quarta declinationis sunt ibi ut fructibus generibus.
Sed excipiemus ista nomina in textu posita que sunt u ante bus in datus et ablativus. ut
ficus tribus acubus etc. **¶** Item quod quarta declinatio habet duas feminas et
duas masculas feminas per se. unde Henricus de Colo. Quarta duas apices tibi
declinatio monstrat. **¶** Vel si ista simul constat tibi syllaba duplex.

¶ Notandum

¶ Datus est equocum. primo est pars corporis. t. eyn hand. et sic habet plurimum datus quod
manus est organum organorum. Secundo est promptitudo. ut multa habent in manibus
nisi. i. in promptitudine. Tertio est preceptio. unde psalmus. In manus tuas domine com-
mendo spiritum meum. i. tuas preceptos. Quarto est turba. ut Hic herodes
rex manus. i. turbas. Quinto est potestas. unde David. Manus mea hoc non fecit
sed deus. Sexto est christus. ut Emitte de alto manus tuas. i. christum. Septimo est uin-
dicta. ut Ne tradar in manus inimici. i. vindictam. Octavo est diuina miser-
cordia. unde psalmus. Et erit sic manus tua deducet me. i. misericordia tua. Nono est
munus siue donum sancti spiritus. unde psalmus. Aperis tu manus tuas. i. gratias siue donum
spiritus sancti. Decimo est imago disposita ad modum manus. ut legitur in Daniele.
Balthasar vidit manus scribere in pariete. Unde est opus siue operatio dei om-
nipotentis. unde Job. Manus tue domine fecerunt me. unde psalmus. Pars uobis promptum. p-
receptio. turba. potestas. Item. vindicta. miseratio munus. imago. Unde in potestatis
opus datus esse manus? **¶** Gustus siue sapor. i. sapor. et est in de quibus sensibus ex-
terioribus. unde. Gustus et olfactus. auditus. visus. tactus. Sunt sensus quibus quo-
rum per se relinquitur. In uisus gustare i. sapere. **¶** Item olfactus. i. odor. Item olficere
i. odorare. **¶** Cornu eyn horn. et capit equo. Primo habet extremitatem
cruis christi. vel mali in nauis. vel altaris etc. Secundo habet superbiam vel terrenam pote-
tiam. ut dicitur. Humilitas depellit cornua uobis. Tertio habet pneumam vel donum san-
cti spiritus. ut uidi angelum habere cornua septem. i. septem dona sancti spiritus. Quar-
to significat insultum. i. repugnantiam inimicorum. ut ibi. Erue domine animam
meam a cornibus inimicorum. Quinto significat munitiorem siue defensionem
animalis in capite. et sic dicitur a caro. quia cornua sunt caro indurata.
quare dicitur Arctus. quod gualia habentia cornua carent dentibus in superiori
maxilla. eo quod durities carnis ex qua dentes dederunt oriri vertit in cornua

¶ Datus

¶ Gustus

¶ Olfactus

¶ Cornu.

Quarta declinatio

Sexto s^r abundātia sine supfluitate. et sic d^r iste seruit segetes i cornu
s^r in abundātia. Septio s^r turbā in anteriori pte acutā ad modū cornu
sic in militia milites solent ordinare. vñ? Pars crucis est cornu: frena
p^recia. pneuma denotat insule. aialia munit. abundat. Militis ē qñ
pparat sua bella gerēdo. Item cornus ni scōe declinatōnis est artoz
qdā dura in ligno et fructu. Et cornū est fruct^r eius. vñ? Corna gerit
cornus: pecudū sunt cornua cornu. Itē a noie cornu d^r cornut^r a um. qñ
hñs cornua. sicut facies moysi comuta dicebat p^r radios lucis q̄ p^re
debāt de facie ei^r tāq̄ cornua. Item distigū Johānis de gar. qd̄ icipit
Espitat in phaleris vocat cornut^r. eo q̄ plena sententiā sp̄ cōplectit
i duob^r versib^r ad modū duoz^r cornū aialis. Belu frost. et d^r a ge
grece qd̄ est terra latie. et ligo as. qz ligat terrā p^r rebemēs frig^r. Inde
gelare gefryesen. In cōgelare idē. Et deglare qñ nō gelare. Fruct^r
frucht. vñ? Fructib^r et p^ris artoz cognoscit ois. Itē dicunt quidam
fruct^r industriales. scz q̄ cū industria hoim acquirūt. vt frumētū oleum
lac lana rē. Quidā fruct^r dicūt nafales q̄ et ipsa nata pueniūt sine ma^r
industria hoim. vt poma nuces. Fretus usui. i. fruct^r. Et veniūt fruct^r
et fretus ab h^rerbo fruoz. Itē differt a fretū ti. scōe declinatōis. i. mare
et venit a fremo is ere. vñ? Intra nauta fretū ventoz turbine fretū. i.
nauta intrat mare afflicti ad turbines v^rtoz. Itē fretus frucht. et pōt
sepe p auxilio alteri. vñ? Pōsit nauta fretū tu debilis appete fretum.
Dom^reyn huf. In tomucula pua tom^r. Et est tom^r indifferē scōe
vel q̄rte declinatōis. s. deficit in qbusdā finia^r s^rib^r. qz nō d^r come i v^r
penes scōaz declinatōez. nec tomū in abltō penes q̄rta declinatōez. nec
tomis in d^ro et abltō p^rib^r penes scōaz declinatōez. vñ? Tolle me mu
cū mis si declinare tom^r vis. Itē oēs finiatōes q̄s hz tom^r in scōa de
clinatōe illas hz in q̄rta excepti q̄tuo^r. scz mi mo mos r rum. Et deficit
solū in abltō q̄ ad q̄rta declinatōez. vñ? Tota tom^r q̄rte mi. mo. mos.
rūq̄ scōde. Abltōis in u n^ro recessit ab v^ru. Item tom^r sic declinatur.
Abtō hec tom^r. g^ro h^r tom^r vel tom^r. d^ro hūc tomo vel tomū. actō hanc
tomā. v^ro o tom^r et nō tome. abltō ab hac tomo et nō tomū. Epl^r n^ro
he tom^r. g^ro h^r tom^r vel tomū. d^ro bis tomib^r et nō tomis. actō
bas tom^r s vel tom^r. abltō ab his tomib^r et nō tomis. Itē tomus grece
est planū latie. In d^r tom^r et toma tomat. i. culmē siue sumitas tomus.
qz tom^r antiq̄t^r erat plane in summitatib^r. Itē d^rnt toma nomē et to
maxerbū a tomo as are. vñ. Verbū curto toma: lōgo p culmie toma:
Cetus us ui. cyn schar von wick. et est turba hoim: s cet^r ti. et ceta te.
vel cete indeclinabile. cyn wail fisch. vñ. Est piscis cet^r. populi collectō
cetus. Et sic. Cetus ceti piscis. cet^r t^r concio plebis. Itē d^rnt ceta p s
scptū et ceta p c scptū. vñ. Ceta p s crinis. s p c sit tibi piscis. Itē ceta est
crinis q̄ cretat i torso porci q̄ v^runt futoris. Etiam ex illis crinib^r fiunt:

Cornus:

Belu:

Fructus:

Fretus:

Tomus:

Cetus: us:

Quarta declinatio

Instrumēta quib? mūdant? vestimenta vel capita hominū. Et sic dicit seta
crinis. cētus us. turba. et cetavēl cētus ceti piscis. vñ? Seta caput mun-
dar. tus turbat. ti pelago nat. **P**ortus? eyn merport. scz vbi pgregant? na-
ues. vñ. Non venit ad portū q ducit p mare scortū. **G**enu in singulari
est indeclinabile. s in plī declinat? genia genuū genib?. et dī a genia qd ē
supior ps m arille verius aures. qz pueri in ytero matris ponūt caput in-
fra genua sua. **C**asus us ui. trīa sūt. Primo est idē q lapsus us. ui. eyn
vall. qñ scz aliqua res cadit. Secdo casus idē est q euent? vel fortuna. ge-
lick od sunderlicher zufall. Tercio casus ē inflectio nominū. sicut aliqd
nomē inflectit. i. declinat? p casus. vñ. Euent? lapsus. inflectio sit tibi ca-
sus. **T**ercē euentus usui. eyn gelicklich zukunfft. et est generale tam ad
casum q ad fortunā. et indifferēter hz se ad bonū et ad malū. vñ. **G**recif.
Sit tibi successus euent? p speritat. Euentūq? malū ppe dicas fore casū
Saltus us ui. eyn sprung. et venit a salto is ire. springen. Inde saltare
vast springen. vñ. Rana puit saltū quis ponat in altū. **G**ressus us ui.
est viavel actus ambuladi. Et dicit gressus nomē et gressus picipiū. vñ.
Per multos gressus hō gressus fit cito fessus. Fessus a ū. i. lassatus. teu.
myed. **F**icus est equocū. Primo sūt morbū siue infirmitatē. Secundo
artozē. Tercio sūt fructū illi? artozis. Pro morbo ē q mal. s p alijs signi-
ficat? est q feminini. vñ. **G**recif. Est ficus morbo. est sic? fructus et artoz.
Dicif h fruct? p morbo. p reliqs bec. Itē ficulnea. i. qua ficus. tal? artoz.
Item magna prouersia est de declinatōne et de genere hui? nois ficus
vide infra. **T**ribus eyn geslecht. i. pgenies. et venit a tris qd est tres. qz
Romul? quondā distinxit romanos in tres ptes. scilz in senatores. mili-
tes. et plebeios. et quelibet istaz ptiū dicebat? vna trib?. **I**nd? tribun? dī q
colligit tributa pncipis. vñ. Quisq? tributa legit. ille tribun? erit. Itēz
tribun? dī q hz triginta sibi se. vñ. Et q triginta sibi se tenet ille tribunus
Item in libro machabeoz dī tribun? qui mille militib? pect. et dī grece
chiliarcha. Item centurio q centū pcect. Penthacontarch? qn quagita
pect. Decurio decem pect. vñ. Nulle tribun? hz grece chiliarcha vocat.
Centurio centū. bis qnq? decurio ducit. Sic qn quagita? pēthacōtarcb?
habēt. Itē dicit trib? nti casus et trib? ablti casus a tres. vñ. Est bec pra-
ua trib? assib? empta trib? **A**rc? pncipalē sūt balistā. t. eyn armbrösk.
et sic similitudinarie yris dī arc? celestis. qz curuata est ad modū baliste
Etia curuatio littozis maris dī arc? Et restudo eccliaz vel curuatura
muroz q ponunt? in ambitu ciuitatū dicunt? arc?. teu. eyn bogin d mur.
vñ. Restudo balistaz. semicircul? iris. dī et sepe curuatio littozis arc?
Item ac? et positū est in tertia declinatōe. **A**rtus. i. mēbz eyn glyd. **A**rtus
Itē artus a um. eng. vñ. Est loc? h arc? p que hull? meat arc?. Itē por-
tus pus et positū est. **P**artus us ui. dī actio vel passio pariendi. Etiam
dī illud qd pducit? scz fetus puer soboles et. Itē part? ta tū adiectiū. dī

Portus
Genu.

Casus
Lapsus

Euentus

Saltus
Gressus

Ficus

Tribus

Arcus

Artus

Partus

Quinta declinatio

acq̄sit̄ sic res aliq̄ acq̄rit̄. vñ? Part̄? p̄duct̄? acq̄sit̄? q̄z part̄? Et sic die
 Quidi? q̄ cū tam maḡ vi r̄ virtute oportet nos bō parta. i. acq̄sita tueri.
 id ē. defendere r̄ custodire. sic ea a nouo querere siue acq̄rere. **Q̄n?** Nō
 minor ē virt̄ q̄ querere parta tueri. **Lac?** vñ? p̄p̄e aqua fouealis. r̄ vñ?
 alio noie stagnū vel piscina. **L̄ n̄** dicit̄ qm̄ lac? est aq̄ nataliē stans vel mo-
 uiciū fluēs siue bateat pisces siue nō. Stagnū est aq̄ stās siue ab arte siue
 ue a natura r̄ h̄z p̄. sces. **Sz** piscina est aq̄ artificialiē stās q̄ caret piscibus.
Itē lac? capit etiā p̄ cuppa. i. volio. in q̄ ceruisia p̄seruat vñ? vñū decur-
 rit ex torculari. **Specus** cyn̄ byel. est antrū vel fouea facta s̄b terra. r̄ ē
 cōiter loc? imū dus. vñ? **Dec** imū da spec? inficit om̄e pecus. **Itē** Nota
 q̄ s̄m̄ d̄uguit̄ dem dicim? **Specus** us. i. spec? **Specus** specis. **Specus** i.
 declinabile p̄ eodē. **Quere?** ē arbor ferēs glādes. r̄ vñ? a quero. qz vñ? dies
 p̄mi ante uuentōem segetū querebāt s̄b quercu glādes p̄ nutrimento.
vñ? **Portales** p̄mo raptabāt gutture glādes. **Q̄l** vñ? quere? a quero.
 qz antiq̄? vñ? dies solēt q̄rere responsa deoz s̄b quereub? **Pen?** vñ? penū
 cyn̄ kell. **Et** dicim? indifferent̄ pen? peni. penus us. i. pen? penoris. penū
 peni. r̄ penū indeclinabile. vñ? **Doc** declino penū. pen? h̄ penoris sibi iū-
 git. **Dec** pen? ē q̄rte. pen? h̄ declino sede. **Estqz** penū neutz. sic q̄nqz mo-
 dis dat̄ vñū. i. vñū h̄z significatū i om̄ib? q̄nqz acceptōib? **Veru.** i. ve-
 ritum cyn̄ sp̄s. **L̄ n̄** dicit̄. vñ? **Est** siue carne veru. h̄ dic̄ cū carne verutū.
Item veru h̄z verub? in drō r̄ abltō pluralib? **sz** in **Greco** inuenit̄ cō-
 trariū in illo versu. **Qui** verub? dicit̄ verib? maḡ dicere debent

Lacus
Specus
Quercus
Penus
Penū
Veru

vt species fides spes p̄geries

De quinta declinatōe

Recte quīte dat̄ semp̄ r̄ est muliebze
 Dicit q̄ nomē quīte declinatōis s̄p̄ tminat̄ in es r̄ est generis
 fci. vt species fides spes

.i. meridies

Mente diē memori volo compositūqz teneri

Dicit h̄ nomē dies r̄ suū cōpositum. i. meridies debēt teneri memori
 mēte. qz dies est dubij g. r̄ meridies est ḡ masculini
 vt speciei luxuriei congeriei

De ḡtō et de drō.

Et dicetis genitiuis atqz datiuīs

Dicit q̄ nos dicem? in genitiuis r̄ datiuīs quīte declinatōis ei. vt spe-
 cies speciei. p̄geries p̄geriei. dies diei. r̄ sic de alijs.
 sp̄m̄ diē species dies specie die

De actō et vtō r̄ ablatiuo

Em quarto; quinto dabis es. decet e dare sexto

Dicit q̄ dicem? in actō em. r̄ in vtō es. r̄ in abltō e. vt dies h̄z i actō
 singulari diē. in vtō dies. in abltō die.

Quinta declinatio

Quarto plurali dabis es: q̄ vult sibi subdi. **De t̄o pli**
^{vt spes dies}
^{i. actm̄} ^{i. vtō} ^{speciez diez}
Quartū cū quinto: tribuēs erū ḡtō **De actō vtō**
De ḡtō pli

Dicit q̄ nt̄is actūs r̄ vt̄is nois q̄ntē declinatōis h̄nt es vt̄ dies spes
et ḡt̄is h̄z erū. vt̄ speciez diez

Tertius et sextus semper formantur in ebus **De d̄tō et**
ablatiuo.
Dicit d̄t̄is r̄ ablat̄is nois q̄ntē declinatōis pl̄is n̄eri h̄nt ebus. vt̄ re-
bus diebus. r̄ sic de alijs
carent sp̄ n̄ero

Desunt plurali genitui siue datiu
^{i. ablati} ^{i. declinatōis} ^{illa noia}

Et sexti quinte nisi res speciesqz diesqz

Progenies r̄ maneries dic materiesqz

Dicit q̄ nomina quinte declinatōis carent genituis datiuis et ab-
latiuis pluralibus. preter ista nomina in textu posita. scz res spes dies r̄.

Arguitur
Arguitur facies et spes sunt nomina quate declinatōis: r̄ t̄n̄ habent
illos casus in plurali numero. ergo male dicit. Desunt pl̄i genitui siue
datiu. vt̄ d̄i facies faciez. Et de spe legit̄ in sacra scriptura. nolite extol-
li vanis spebus. Solo. non repugnat illis et similibus nomibz habere
pluralem numerz s̄m̄ artem q̄uis s̄m̄ vsu. r̄ sic loq̄t̄ bic Alexander

Fides
Fides glau. r̄ venit a verbo fido is. Itē differūt fides nomen r̄ fides
verbū futuri tempis a fido is ere. vñ. Nūq̄ tu fides q̄ sit in orbe fides.

Item In quo nulla fides. in eo tu quō fides. Item inuenit̄ fides fidis
pprium nomē cuiusdam virginis. Etia inuenit̄ hec fidis fidis. i. corda in
citbara. vñ. Virgo fides fidis est. resonat fidis in citbarando. Jungit̄
amicor̄ corda fides fidei. Fides ei ponit̄ pro articulo fidei. r̄ etiā p̄ cre-
dulitate. vñ. Credulitasqz fides. articulusqz fides. Item a fides dicit̄
bic et hec fidelis. r̄ h̄ le. Et d̄i fidelis qui dicit̄ vel p̄mittit̄ bonuz. s̄ fidus

Notandū!
Notandū! qui facit. vñ. Est vir in obsequijs fidus. sermone fidelis. Item nō q̄
noia quate declinatōis habētia vocalē ante ei in ḡtō. p̄ducunt e ante i vt̄
speciei p̄geniei. Sed q̄ h̄nt p̄sonantē ante ei. illa corripit̄ e añ i. vt̄ fidei.

Jo. de gar. ponit̄ quatuor talia. vñ. Dic res atqz fides pariter spes dic qz
pletes. Dec faciūt in ei. reliqs p̄cedimus ei. Fides est substantia speranda.
Spes
Spes rerum argumentū nō apparentiū. Spes h̄ffnung. est expecta-
tio futuroz bonoz. In d̄i expes nomē indeclabile. i. ext̄ spemyl̄ sine spe.

Quinta declinatio

Notandū. Item dicunt quidam quod dies habet diei vel diu in ablativo. sicut nox nocte et nocturnus ritus ritum vel ritum. unde Grecis. Imperator atque dies nox ritus uel casus. Seruat in sexto quod quattuor esse memero. Sed istud modernis grammaticis non tenent. nec est in proprio usu. quod dicimus quod noctu diu rite et imperator sunt ad uerba. sed nocte die imperator et ritum sunt nomina. unde Io. de gar. Imperator et ritus per u dat quod perit. Nox simul atque dies sunt in e facies. Et quarte. terne ante uel e quod dederit. Si noctuque diu rite die aduerbia uere. **Dies** uer tag dies est latio solis super nostrum temperum. et illa dicitur dies artificialis. Sed dies naturalis capit per tpe viginti quattuor horarum. hoc est per tpe noctis et diei artificialis simul. Et dicitur dies a dian grece quod est claritas. In diana. id est dea lucis. uel dicitur dies a diis. quod a noibus deorum. id est planetarum dies appellantur ut dies solis. dies lune. dies martis. **In dieculum** diminutivum. id est pua dies. **Meridies** Inde meridies dicitur mitrag. **Luxuries** Luxuries uincit. id est luxus uel luxuria. et dicitur luxuries et libido. unde Grecis. Actum luxuries non est affectumque libido. **Congeries** A luxu primus dicitur a liber esse secundum. **Congeries** id est cum lapidum. cum hauff steyn. sicut glomeratio est congregatio filorum. et strues lignorum. unde Congeries lapidum tibi sit glomeratio filii. Lignorum prope dicitur esse strues. in unum capit sepe per reliquum licet imprope. **Species** est equocum. Primo est terminus predicabilis de pluribus numero. Secundo est forma uel pulcritudo. Tertio est ortus uel origo uocum et dictionum. et sic dicitur in grammatica quod duplet est species. scilicet primitiua et derivatiua. Quarto significat herbas aromatisas ex quibus fiunt electuaria. quod dicitur ab apotecariis in apoteca. Quinto est similitudo rei. sicut dicitur quod diabo. uenit in specie serpentis. id est similitudine. Sexto est materia siue substantia rei. sic dicimus in collecta. Concede quesumus ut quod iam te ex fide cognimus. usque ad contemplanda spem tue celsitudinis producamur. unde Io. de gar. Predicat est forma species. uocum tenet ortuque. Seruat apoteca species et uendit eandem. Designat simile. materiamque rei. Item sic. Forma decens species: species in pluribus una. Quod de se potuit se separare sibi. Dicitur et femine species auis. afficit egrum. Incolumem species. hec nomina sunt specierum. Item. Vaneries et otio: discretio forma praeas. Dicitur diuisum. species uult significare. **Res** est equocum. Primo capit per entem. quod nec uideri nec palpari potest. ut de angelis et anima. Secundo est luxuria siue coitum. Unde dicebat ad Ioseph. fac mecum rem. id est luxuriam. Tertio significat figmentum siue opinabile alicui rei cuius essentia non est in re per natura. sic camera. Quarto est utilitate. ut hec ratio nihil profert ad rem. id est utilitate. Quinto est persona. ut si res non est in culpa. ad damnum non debet uocari. Sexto habet ueritatem. ut dicitur. hoc est ita in re. id est ueritate. Septimo est possessione. ut ego habeo res prius mei. id est possessiones. Octauo est effectum seu causam alicuius. ut dicitur ille habet nomen a re. id est ab effectu uel causa. Nono est diuisione. ut sic facimus rem. id est diuisione. Omne quod est aut est substantia aut est accidens. Ultimo est omne illud quod est siue sit corporeum siue incorporeum. Unde Ioban. de gar.

Res